

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog „Sokolska prosveta“

Ljubljana,
1 septembra 1933

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177 • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

God. IV
Broj 37

Desetgodišnjica rođenja Nj. kr. Visočanstva Prestolonaslednika Petra, starešine Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije

Kr. dvorski foto-ateljé Ronay, Beograd

Dne 6 o. m. navršava Njegovo kraljevsko Visočanstvo Prestolonaslednik Petar, dčni starešina Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, desetu godišnjicu Svoga mladenačkog života. Ispunja se, eto, time prvi decenij, kada je toga srećnoga dana pred deset leta sjajna zvezda naše Dinastije Karađorđevića sinula novim sjajem i bleštavim zracima svojim unela u visoki Dom našeg Kraljevskog Para svetlo jednog novog života, najveću radost i sreću Kraljevskih Roditelja, a ujedno i najveću radost i sreću svega našeg jugoslovenskog naroda, slobodnog i ujedinenog u jednu zajedničku, nedeljivu, veliku i moćnu državu, danas Kraljevinu Jugoslaviju.

Providnost udella je time svetloj jugoslovenskoj kraljevskoj Kruni njenog Naslednika, Prvenca kraljevića Petra, sinog Sokola, koji danas stoji i na čelu svega našeg jugoslovenskog Sokolstva, kao njegov starešina, njegov visoki pokrovitelj, On budući vod jugoslovenskog naroda. Njegova cvetna mladost, premlaće Njegovog života, ispunja sav naš narod s najlepšim nadama, tvrdom i nesalomljivom verom u čvrstu i veliku budućnost naše lepe otadžbine, kojoj temelje začu graditi veliki Dožd Karađorđe, a koje tako veličanstveno dozida blagopokojni Kralj Petar i Veliki Oslobođilac, Njegov uzoriti Deda sa Svojim viteškim Sinom, danas Njegovim Veličanstvom Kraljem Aleksandrom I, koji kao vrhovni Komandant na čelu svoje slavne ovačane vojske oslobodi svu jugoslovensku zemlju od tuđinske najezde i sav jednokrni narod ujedini u jednu veliku zajednicu, jedinstveni slobodni, zajednički nacionalni dom.

Jugoslovensko Sokolstvo naročito je gordo i ponosno što je na njegovom čelu naš dčni Naslednik Prestola i ono stoga među prvima čita da Mu o navršensju Njegovog prvog desetleća mladenačkog života podastre svoje najsrdačnije, bratske sokolske čestitke uz najvruće želje, da bi Ga Svevišnji uvek zdrava, vedra i čila sačuvalo do najkrajnjih granica ljudskoga života, na sreću i radost Njegovih uzvišenih Kraljevskih Roditelja, na sreću i radost svega jugoslovenskog naroda, i naše velike i jedinstvene otadžbine Kraljevine Jugoslavije. U toj želji Sokolstvo Kraljevine Jugoslavije kliče svomu bratu starešini, Njegovom Visočanstvu Prestolonasledniku Petru, iz dna svojih sokolskih srca bratski sokolski:

Zdravo!

Sokolska dužnost

U nizu savremenih događaja ima nekih okolnosti, na koje Sokolstvo mora obratiti osobitu pažnju. U članku »Anomalije« od 18 avgusta »Sokolskog glasnika« pisac je skrenuo pažnju Sokolstva na izvesne činjenice političkog karaktera, koje bi trebalo ukloniti iz sokolskih redova kao opasne za sokolsku ideju. U vezi misli pisca ovog članka, mora se obratiti pažnja Sokolstva i na još jednu okolnost, koja ne sme da ostane van pažnje sokolskih redova.

Slovenska solidarnost je jedan od temeljnih kamena sokolske ideje, jer se samo u ovoj solidarnosti ogleda jačina Slovenstva kao faktora koji ima da posluži ne samo progresu čovečanstva, nego osigurava opstanak slovenskih naroda i garantuje njihovu nezavisnost. Slovensko Sokolstvo je konkretan izraz ove slovenske solidarnosti, te je dužnost Slovenskog Sokolstva da stoji na straži protiv svih pokušaja neprijatelja Slovenstva da potkopavaju slovensku solidarnost.

Pažljivi posmatrač savremenih događaja u svetu vidi vrlo dobro ove pokušaje. Oni se sastoje u tome, što se šire vesti o opasnosti, koja preti ostalom Slovenstvu od strane buduće »nacionalne Rusije«, koja će apsorbovati zapadne i južne Slovence, pretvoriti nezavisne samostalne slovenske države u ruske provincije i na taj način uništiti nezavisnost i samostalnost ostalih slovenskih naroda. Ovim putem stvara se tako zvana »zapadna orijentacija« južnog i zapadnog Slovenstva, koja se bazira na orijentaciji Slovenstva ne prema Rusiji — na Istok, već prema zapadnim, neslovenskim državama. Iz ove orijentacije prirodno izlazi, da se ne vodi računa o budućoj nacionalnoj Rusiji.

Nažalost ovakva gledišta uzimaju sve više maha, pa se ogledaju već i u nekim konkretnim oblicima čak i kod nekih slovenskih struja. Sve se ovo sprovodi u život na jedan vrlo vešt način, te se može očekivati da će ostati ove nove političke tendencije neopažene od strane većine Slovenskog Sokolstva. Ujedno se vide izvesni pokušaji, upravljeni protiv slovenske solidarnosti, u događajima u redovima ruskog Sokolstva, o kojima je više puta bilo pisano i u »Sokolskom glasniku«. Suština ovih događaja nije u nekim nesporazumima u redovima ruskog Sokolstva, koje kao da nikako ne može da reši neka svoja unutrašnja

pitanja, već u tome, što se preko rusenja ruskog Sokolstva cilja na ekzistenciju Slovenskog sokolskog saveza. Borba za svoj opstanak, koje je vodilo rusko Sokolstvo prvo u Jugoslaviji, a zatim i u ostalim državama gde ono postoji, završila se je u Ljubljani pobedom ruskog Sokolstva, koje je sačuvalo svoju celinu i tačno konstatovalo odakle dolazi opasnost. Za SSS ova opasnost još postoji.

Preko svih ovih činjenica čisto političke prirode, koje su privremene karaktera, Sokolstvo mora da oprezno prelazi; Sokolstvo ne sme da površno izvodi kakve zaključke, i da se opredeljuje prema političkim tendencijama sadašnjice, nego mora čuvati čistotu sokolske ideje i biti spremno da brani temelje ove ideje — slovensku solidarnost.

Ne treba gubiti iz vida, što se već 15 godina pravi glas ruskog naroda ne čuje, i da se neće čuti do vaskrsnuća nacionalne Rusije. Račun o tome da uopšte neće vaskrsnuti — pogrešan je, jer i pored svih težnja neprijatelja Rusije da onemoguće ruskom narodu da se oslobodi, rokovi se brzo približuju.

U trenutku preporodaja u nacionalnu državu, Rusija će imati mnogobrojne neprijatelje, koji će težiti da iskoriste privremenu slabost ove države za svoje svrhe.

Dužnost je slovenskog Sokolstva da bude u ovim sudbonosnim trenucima spremno da onemogući neprijateljima Rusije njihove zlobne namere i da pruži Rusiji svestranu pomoć. Sve ovo traži od slovenskog Sokolstva da se blagovremeno pozabavi temeljnim proučavanjem aktuelnih pitanja Slovenstva i da energično suzbija pogrešna načela »zapadne organizacije« slovenskih naroda, čije posledice mogu biti katastrofalne za Slovenstvo. Sokolstvo treba da budu svesni: u koliko bez oslonca na nacionalnu Rusiju ekzistencija samostalnih zapadnih i južnih slovenskih država neće biti osigurana, u toliko i bez pomoći ovih država u trenutku vaspostavljanja nacionalne Rusije ovo vaspostavljanje biće otežano i nova Rusija može se ukazati čak i u redovima neprijatelja ostalog Slovenstva.

Sokolska ideja Tirša o slovenskoj solidarnosti slovenskih naroda, većih i manjih, baš to i predviđa.

Vladimir Poljanski, Zemun

Kako ćemo doći do sredstava za gradnju sokolskih domova

Uvek mi je bilo teško pri sreću kada sam doznao iz Sokolskog glasnika da također i najpotrebnije sokolske jedinice ne dobijaju od Sokolskog saveza nikakve novčane pomoći. Mislio sam: ako naša vodeća instanca niti u najvećoj potrebi ne može da pomogne, tako da ostaju društva u najtežim finansijskim prilikama prepuštena samo sama sebi, da li je to još u korist sokolske skupnosti? Svi vidimo kako se Sokolstvo odlično brine za dobru administraciju, kako je radina njegova prosveta, kako je odličan telesni uzgoj, a da se gotovo crvenimo pred činjenicom, da to isto marljivo Sokolstvo sasvim zaboravlja na onu osnovu na kojoj stoji i ono i sve na svetu, naime, na svoju materijalnu stranu. Materijalna solidarnost u našem Sokolstvu tako je slaba da mogu da kažem, da se je do sada svako društvo samo borilo sa svojim materijalnim prilikama i, da je bez čije pomoći samo sakupilo svoj inventar i gradilo domove, kako je znalo i umelo.

Ova praksa, iako je rodila mnogo pozitivna, ipak nije bez opasnosti i štete. Setimo se samo sokolskog Tabora u Ljubljani, koji je bio, da tako kažem, na rubu propasti, te je pretilo da se uništi sve plemenite napore gotovo čitave jedne sokolske generacije. Uzmimo Sokolski dom u Medvodama! Kako bi dobro došao tadanjoj marljivoj sokolskoj jedinici. Ali je uza sve to da je bilo društvo organizovano i u župi i u Savezu, dakle, pored župske i savezne blagajne, taj lepi i prepotrebni dom propao!

Pogledajmo naokolo! Čitava je plejada takvih sokolskih domova, koji ne

mogu da se otresu duga, te društva muku muče već kroz godine i decenije, na štetu vlastitog sokolskog rada, samo da skupe potrebnu svotu za kamate. Osim toga među nama je uz onih 139 »srećnih« vlasnika sokolskih domova još i 795 takvih društava, da ne govorim o sokolskim četama, koja također sanjaju o svojem domu, te i njih čekaju sve one poteškoće, koje muče ostala društva s domovima. Ali domovi su nam apsolutno potrebni, i, iako za njih nema pomoći ni otкуда, mi ipak zahtevamo da pomoć dođe i da mora biti trajna.

Kad pak tražimo veliku pomoć za čitavo Sokolstvo, ostanimo u dragocenoj istini, da za nas nema druge pomoći osim one, koja je u nama samima. Na tom spoznanju temelje se također i članci, koje su u tom pogledu napisali u zadnje vreme braća Grkinić, Zivković i Bajić. Rešenje tog problema vidi se u sokolskoj »Privrednoj zadruzi«, koja bi trebala da s manjim ili s većim redovitim uštedama članova stvore finansijski temelj za sve sokolske, odnosno i za članske potrebe. Brat Bajić ide za sličnim ciljem samo što predlaže lakši i realniji oblik »Saveznoga fonda«.

Bilo bi umesno, da se sve te predloge objektivno i temeljito prouči i, da pokušani zadružni radnici širom Jugoslavije stvore iz njih zlatnu sredinu. »Kreditna zadruga« je bez sumnje potrebna za mnogokoji kraj saveznog područja, ali, Sokolstvo u Dravskoj banovini ima »zadrugu« i bez nje, uz visoko razvijeno zadrugarstvo, priliku za štednju, naročito pak, jer su nekoje zadruge vrlo naklonjene Sokolstvu.

LOVENKO SOKOLSTVO

Dva važna jubileja sokolskog rada

Češkoslovačko Sokolstvo slavi ove godine dva važna jubileja. Prošlo je, naime, pedeset godina od osnutka dviju važnih institucija u sokolskoj organizaciji. Godine 1883 ispunila se je davna želja osnivača dra M. Tirša, želja, koja je gajio već od samog početka sokolskog pokreta. Bio je udaren jači vez između pojedinih sokolskih društava, koja do tada nisu bila nikako organizacijski povezana, već ih je jedino vezivala jedinstvenost u priznavanju sokolskog uzgojnog programa. — Stvarno je čitavo vodstvo Sokolstva počivalo na ramenima načelnika Praškog Sokola dr. Tirša. Tirš je već mnogo ranije nameravao da udruži sva sokolska društva u sokolski savez, ali je austrijska policija uvek znala da tu nameru satire već u svojem zametku. Ipak je po dužem oklevanju dozvolila osnivanje župa, jer ih je smatrala više za lokalne sokolske činioce, te ih se nije tako bojala kao velikog, jakog saveza.

Drugi važan događaj pred 50 godina bio je ustanovljenje naraštaja u sokolskoj organizaciji, koji je dao čitavom pokretu i neki viši cilj — uzgoj nacionalne omladine. Doduše su pokušavali u nekim društvima da osnuju naraštajsku odeljenja već nekoliko godina ranije, ali ta se odeljenja nisu održala, već su naskoro prestala s radom. Jedino Praški Sokol bio je u stanju da udrži kontinuitet sokolskog uzgoja kod omladine u svojem »Tirševom zavodu«, koji je bio formalno vlasništvo i pod vodstvom Tirša, faktično je pak predstavljao samo dečja i naraštajška odeljenja društva, koja po zakonu nisu bila dozvoljena.

Obe ove institucije, organizacija Sokolstva po župama, kao i naraštajske kategorije sokolskih pripadnika, koje su bile ustanovljene pre 50 godina, dale su osnada toliko dragocenih plodova. Župe su zapravo udarile temelje čitavoj kasnijoj silnoj organizaciji, jer su preuzele od matičnog društva velik deo rada na sebi; sa sokolskim naraštajem pak, Sokolstvo je osiguralo svoj opstanak za uvek.

Zbog informacije navodamo još nekoliko istorijskih podataka o župama. Prva je bila osnovana Srednjoečka u Pragu, a nato Tirševa u Kolínu, gde je radio u kolinskom društvu kao veran drug Tirša brat A. V. Prag, čija je također zasluga da je dne 3 sept. 1883 godine na sednici prednjačkog zbora u Kolínu pokrenuo pitanje osnivanja sokolskog naraštaja u prvom redu iz krugova obrtnika i radnika, te trgovačkog podmlatka. On ga je prvi vodio i žeo takve uspehe, da je već godinu dana iza osnivanja vežbalo u kolinskom društvu preko 100 naraštajaca.

Iz istorije sokolskog naraštaja

Tirš, koji je dobro poznao i znao pravilno da oceni značaj naraštaja za organizaciju, morao je da osnuje u Pragu pod svojim imenom »Tiršev zavod«, gde je vežbao omladinu, jer društvo to nije smelo po zakonu da vrši.

Ovaj primer sledili su najpre braća u Vršovicama gde je bio osnovan naraštajski otek 1874 i na Rakovniku, koji je iste godine ustanovio svoj naraštaj. Obe ove institucije nisu se mogle da održe. Sledeći pokus bio je poduzet u Žižkovu kod Praga, dalje u Opočnu godine 1881, ali bez tragnoga uspeha. Naredne godine uza sve to nastupili su naraštajci u Opočnu na javnom društvenom nastupu, a naraštajška odeljenja osnovana su također i u Lomnici, Nimburku i Tržarovu u Moravskoj, koji su još iste godine prestali s radom.

Kad je pak žilavi brat Prag u Kolínu uložio sve svoje sile za uzgoj naraštaja i kad je otek uhvatio čvrsti koren, sledili su još Kolín i u Brnu. Godine 1884 vežbao je naraštaj u 27 sokolskih društava na veliko veselje Tirša, koji je očekivao baš od omladine prave temelje za svoje Sokolstvo. Kad je bila 1889 godine ustanovljena Češka obec sokolska brojila je u svojim redovima već 70 jedinica s naraštajem, a na III svesokolskom sletu u Pragu 1895 nastupilo je po prvi put na javnoj vežbi više od 700 dečaka, što je dalo povoda ČOS da je još iste godine na svojoj glavnoj skupštini odlučila da obavezno zavede u svim društvima gajenje naraštajске telovežbe.

50 godišnjica izlaženja »Sbornika sokolskoga«

Kako je bio radin načelnik kolinskog Sokola pre 50 godina brat A. V. Prag vidi se iz toga, da je on već tada pokrenuo izdavanje prvog sokolskog zbornika pod nazivom »Sbornik Sokolsky«, koji je izdavao na svoje troškove sve do današnjih dana, kada

zbornik slavi svoju 50-godišnjicu izlaženja. Na tom zborniku saradivalo je do sada oko 80 sokolskih pisaca s lepim, uvek aktuelnim člancima, veliku pak vrednost zadobio je Pragov zbornik naročito sa svojim podatcima o Sokolstvu, gde su nabrojena sva sokolska društva udružena u ČOS i ostalim slovenskim sokolskim savezima. Ove godine izišao je zbornik zadnji put u redakciji i nakladi požrtvovnog brata Praga i sada je nastalo pitanje, ko će nastaviti s tim velikim radom.

Uspeh češkoslovačke sokolske delegacije u Americi

Ove godine boravio je u Severnoj Americi također i pretsednik češkoslovačkog senata dr. František Soukup, jedan između prvaka socijalističke stranke u Češkoslovačkoj Republici, koji ima svoju vlastitu gimnastičku organizaciju DTJ. Ali dr. Soukup, iako socijalni demokrat, nikada nije zaboravio da čeni veliko značenje sokolske organizacije. O uspehu koji je postigla češkoslovačka sokolska ekspedicija ove godine prilikom II svesokolskog sleta u Čikagu, pisao je dr. Soukup ovako: »Praška sokolska delegacija izvršila je u Americi svoje poslanstvo u tako velikoj meri, da može čitavo Sokolstvo da gleda na taj čin s potpunim zadovoljstvom i ponosom. Češkoslovačko Sokolstvo u Americi je sa svojih 40.000 članova gotovo u svim državama velike Severo-američke Unije, jaka komponenta čitavog češkoslovačkog javnog života u Americi. I ta je komponenta sigurno demokratska i verna Češkoslovačkoj Republici i svojoj novoj domovini. To sam opazio svuda kamo god sam došao.«

Zanimiva debata o sokolskim komponistima

U češkoslovačkom »Vestniku Sokolskom« razvila se je zanimiva rasprava o sokolskim glazbenim kompozicijama. U jednom između ovogodišnjih brojeva pomenutog lista, izneo je poznati skladatelj profesor Antonín Modr misao, da bi trebalo kod komponiranja sličnih glazbi da sudeluju u prvom redu profesionalni glazbeni stručnjaci, a ne diletanti. Polazeći s toga stanovišta misli brat Modr, da bi se doskora popravila visina sokolskih glazbenih kompozicija i da bi se posti-

(Nastavak sa 1 strane)

inače mislim, da je brat Grkinić stvorio svoja očekivanja na obilnom optimizmu i da sama štednja, po svojoj prirodi, neće sabrati tako velike svote. Prema Grkinićevom očekivanju štedila bi $\frac{1}{4}$ članstva i uštedila godišnje 12.000.000 Din, dok vidimo, da je do sada štednja uvedena u 116 jedinica i da je 12.682 ulagača uštedilo samo 50.060 Din! Jasno je, da bi štednja bila veća, kad bi se ulagačima prikazao visoki, svetli cilj »Privredne zadruge« i, kad bi se provela dovoljna propaganda, ali aparat te zadruge u smislu pravilnika brata Grkinića bio bi premalo ovisan od sokolskog vodstva.

Ne zabacujem zdravu zadrugarsku ideju, ali bi htelo da članska uštednja pre svega služi koristima članstva i želeo bi, da se štednja ojača, uvede u svim društvima, da prvi centar sabiranja radi u svakoj župi, a Savez da vodi i upravlja. Za interese pak sokolskih jedinica osnujmo posebni »Kreditni fond«. Taj bi mogao po istim uslovima da radi autonomno u svakoj župi, ali Sokolstvo bi imalo jedinstven, jak »Savezni kreditni fond«.

Novčanu osnovu takvog fonda sačinjavali bi:

- 1) Dobrovoljni prinosi članova i nečlanova u novcu ili robi. Sakupljao bi ih u svakoj sokolskoj jedinici naročiti, popularni povorenici, koji bi u svojoj okolini vršio propagandu za fond i za lokalnu organizaciju fonda. Kao takav bio bi član društvene uprave.
- 2) Čisti pribodi proslave 1 decembra, koja bi bila obavezna za sve jedinice.
- 3) Vraćanje zajma u obliku amortizacione svote, za koju bi se društvo pogodilo prema fondu.
- 4) Za gradnju domova namenjeni krediti banovine i države, dočim bi se sličnim svotama, dobivenim od općina, koristilo domaće društvo.

Ako bi taj fond delovao kao savezni, bio bi sav njegov novac vlasništvo Saveza, inače vlasništvo župa. Novac iz tog fonda smeo bi se upotrebljavati isključivo u građevne svrhe, dakle, u prvom redu za gradnju i opremu sokolskih domova, za njihovo izdržavanje i za isplatu građevnih dugova, za podizanje i opremu letnjih vežbališta, plivačkih bazena, smučarskih kuća i sličnih društvenih naprava.

Davanje kredita iz Saveznog kreditnog fonda trebala bi da daje, po saslušanju odnosno župe i saveznog fondinog referenta, savezna uprava po odluci sednice.

gla bolja kakvoća. Nadalje predlaže, da bi trebalo da se osnuje kod ČOS kod prosvetnog oteška ili kod načelnikštva posebni glazbeni referat ili komisija, koja bi trebala da vodi taj posao. Bratu Modru odgovara brat Harfel, koji ga delomično vrlo temeljito pobija. Brat Harfel, naime, naglašava, da se do zadnjih dana »profesionalne skladatelji, takorekuć, uopće nisu brinuli za sokolske glazbene kompozicije, te je stoga Sokolstvo bilo prinuđeno da prima glazbene pratnje svojih vežaba od glazbenika-diletanata. Kod toga podvlači brat Harfel naročito veliki rad brat Pospišila, koji je, takorekuć, pred desetcima godina iz ničesa stvorio temelje sokolskoj glazbi i našao kasnije mnogo oponašatelja i naslednika. Sada, kada ima češkoslovačko Sokolstvo čitav niz baš dobrih svojih sokolskih skladatelja-diletanata, ako ćemo ih tako nazvati, dolazi brat Modr s gornjim zahtevom. Svakako je umesno, da se pokuša dignuti visinu sokolske glazbe, ali je ipak veliko pitanje, da li će se to posrećiti profesionalnim skladateljima, koje ne veže sa sokolskim životom gotovo nikakav vez. Stoga će trebati, po svojoj prilici, izabrati srednji put i u tom pitanju. Svakako je pak potrebno da se ustanovi kod ČOS zaista potrebni glazbeni referat, koji će znati na osnovi sokolskih potreba i iskustava da nade pravi put za budućnost.

Sične vesti iz češkoslovačkog Sokolstva

U zadnjoj šestnedeljnoj prednjačkoj školi ČOS, koja je završila 12 avgusta, bila su upisana 62 slušaka, među njima također i trojica iz ruskog Sokolstva i trojica iz redova bugarskih Junaka. Kao glavni predmeti predavani su ovog puta: izleti i taborenja, samoodbrana i osnove engleskog pesničenja. — Debata o izmeni sokolskog svečanog kroja članica ČOS među članstvom nikako neće da prestane, te izgleda da će ipak doći do izmene sadanjen ženskog kroja, kojemu predbacuju uz nepraktičnost također i neukusnost. — Između sokolskih društva Znojmo i Hodonin u Moravskoj vršena su plivačka takmičenja, gde je pobedilo društvo Znojmo A 35 protiv 33 točke. Takmičenje je bilo vrlo zanimivo i napeto, ali sokolsko. — Sokolsko društvo Liben u Pragu VIII kupilo je od praške gradske opštine za 70.000 kruna vrlo lepo zemljište, gde sada uređuje svoje letnje vežbalište, koje će stajati oko 200.000 Kč. Vežbalište će imati također trkalište, prostor za igranje hazene, četiri prostora za odbojku, razna doskočišta za skokove, dečje igralište, a doskora će se urediti i posebni prostor za igru košikove. Razume se, da će biti podignuta zgrada za telovežbu za vreme kiše, te garderobe i t. d.

Kredit bi se podeljivao iz tog fonda molocu tako, da se smatra $\frac{1}{4}$ dođeljene svote kao dar, $\frac{1}{4}$ kao beskammatni zajam s dogovorenim amortizacijom. Onu $\frac{1}{4}$ kao dar mogao bi fond da daje zato, jer ne bi imao naprama nikome kamatnih obaveza, niti upravnih troškova, dočim bi mu redoviti svakogodišnji dotok dohoda uza sve to povećao novčano stanje i s time kreditnu sposobnost za $\frac{1}{4}$.

Zajam bi mogao da daje beskammatno zato, jer bi također i fond primao novac od darovatelja na dar, dakle beskammatno. Baš u toj beskammatnosti leži glavna korist takvog fonda za društva, jer 10% ni, a još i viši kamati, najveća su rana našeg gospodarstvenog stanja i baš zbog njih društva dva do tri puta preplaćuju svoj dom, pre nego što je zaista isplaćen i njihov. Taj beskammatni zajam društva bi amortizirala u odgovarajućim obrocima kod Saveznog fonda i sigurno bi bila vesela, da im za njihov dom nije trebalo plaćati niti kamate niti $\frac{1}{4}$ glavnice, da su ga, ako k vrednosti $\frac{1}{4}$ glavnice pribrojimo još i odgovarajuće kamate, sagradila za manje nego polovičnu cenu! S amortizacionim svotama pak društva bi osećala stalni vez naprama Savezu, koji bi kroz to dobio veliki ugled, tako, da bi također i savezne potrebe naišle kod društava na više odziva, nego što su, kako znamo, do sada nailazile. Ujedno bi te amortizacione svote, vraćene Savezu, koristile još ostalim društvima.

Sve su to lepi snovi, to je krasna fantazija, tako da će mnogo ko da kaže, — u tome nema realnosti! Ali svaki čin bio je najpre ideja, initio erat verbum... Ako već moramo nešto da stvorimo u dvanaestom času, mislim, da je mnogo lakše i korisnije da se osnuje fond kao »Privredna zadruga«!

Koliki bi pak bio finansijski efekat prvo decembarske proslave? Prošle godine prisustvovalo je sokolskoj proslavi 1 decembra u čitavoj Jugoslaviji 202.094 lica. Kad bi od tih svaki dao samo jedan Dinar, sabrala bi se, takorekuć, uzgredice krasna svota od $\frac{1}{4}$ miliona Din. Prema statistici SPO proslavilo je prošle godine 1 decembar od 1840 jedinica njih 1094, te su iskazale 530.000 Dinara čistog dobitka.

Da li bi društva mogla da prirede 1 decembar u korist saveznog fonda? Iz najbliže prošlosti znamo, da je to bilo moguće, s toga bi to bilo moguće još više sada, kada bi plod truda jedinica opet došao k njima. Na 1 decembar izveštavalo bi se također o svako-

godišnjem uspehu fondove akcije i o njegovom novčanom stanju. Time bi sokolski praznik 1 decembra postao veselo dan obračuna, izvor optimizma i novih ideja, dobio bi onu punu nacionalnu i sokolsku sadržinu, koje još nema svuda, a koju kao sokolski praznik potpuno zaslužuje!

Ako bi se već sada započelo s radom za fond, mogli bi već o Božiću pružiti iz te naše samopomoći najpotrebijima prvu pomoć. Da ne treba

Iz telovežbačkog sveta

XV SAVEZNI SLET NEMAČKIH TURNERA U STUTGARTU

Nemački turneri, najjača telovežbačka organizacija na svetu i vodeća organizacija u Nemačkoj, priredili su krajem jula svoj XV sveturanski slet u Stuttgartu. Kako su svi turneri pripadnici hitlerovog režima, razume se da se mora čuvati ovu priredbu smatrati kao svenemačku manifestaciju za Hitlera i njegov režim. Na sletu je, naime, sudelovala čitava oficijelna Nemačka sa samim Hitlerom na čelu, koji je posetio na glavni sletski dan javnu vežbu, i održao sakupljenim turnerima i posetiocima veliki govor o značenju telesnog uzgoja za sav nemački narod. Pored turnera nastupili su na sletu i državna policija, vojska i bezbroj drugih manjih organizacija, da svi pokažu, kako je visok nivo nemačkog nacionalnog uzgoja. Više od 500 posebnih vozova stiglo je tih dana u Stuttgart s preko 150 tisuća turnera i drugih korporacija, a mnogo njih i iz inostranstva.

Sam slet započeo je s javnim nastupima štutgartske školske omladine 21 jula i to s utakmicama i vežbanjem devojaka, dok je naredni dan bio određen za takmičenje i vežbanje dečaka. Posle ovih nastupa bile su utakmice državne policije, a 26 jula stigli su s posebnim vozovima turneri da se sprema za glavni sletski dan. Sam sletski raspored obuhvatao je najpre natecanja turnera u višerobju s preko 12 tisuća natecatelja. Svi su oni već ranije morali proći župske utakmice, te su bili pripuštenik k saveznim utakmicama samo oni, koji su postigli na župskim utakmicama više od 80% svih točaka. Najvažnija su bila natecanja u dvanaesterobju, koja moramo smatrati kao borbu za prvenstvo saveza. U ovoj grani natecalo se 1512 boraca, a prvo je mesto postigao 24-godišnji turner Krecš (Krötzech) iz Lajpciga, koji je time postao sa svojih 226 bodova (od svih 240) prvak turnerstva. Kod ovih utakmica saradivali su i nemački švicarski gimnasti, te su postigli drugo i treće mesto s njihovim prvacima Makom iz Basla i Micom iz Kiasa. Pored svih već nabrojanih utakmica natecali su se članovi još u deveterobju na spravama, stariji vežbači u deveterobju, te najstariji vežbači od preko 41 godine starosti također u deveterobju, razume se s različitim vežbama. U lakoj atletici propisan je bio peterobju u trčanju, skoku u vis i daljinu, bacanje lopete s ptljom i bacanje kugle. Isto tako održan je laokoletski peterobju za starije turnere i III poziv, t. j. najstarije vežbače. Turneri su se natecale u sedmerobju i u četverobju za starije vežbače. Organizacija ovih utakmica bila je veoma dobro sprovedena. Sve su utakmice bile završene u jedan dan, i rezultati bili su već istog dana izračunati, što je omogućilo, da su mogli biti već narednog dana publikovani.

28 jula održana su natecanja pojedina u lakoj atletici u svim mogućim disciplinama, u mačevanju, plivanju, tenisu i veslanju, rukometu i nogometu, a 29 jula sledila su takmičenja u pesničenju, javno vežbanje nekih odeljenja državne policije, te nastupi gostiju, među njima naročito švicarskih gimnasta, koji su s velikim uspehom kao svoju završnu tačku izveli simultane vežbe na 10 vratila, 10 kornja i 10 razboja. Posle podne održane su bile javne vežbe pojedinih nemačkih pokrajina s njihovim naročitim vežbama, sastavljenim za XV turnerski slet.

Najjači dan turnerske afirmacije bio je svakako nedelja 30 jula. Za taj dan bile su na programu velike manifestacije, među njima svečana povorka gradom, te posle podne velika javna vežba na velikom stadionu. Pošto je za svečanu povorku bilo prijavljenih preko 120.000 turnera, vodstvo je sleta odredilo, da se razdeli povorka u tri od prilike jednaka dela, te prođe kroz grad po raznim ulicama, ali sve tri povorke mora da se u točno vreme združe na Gradskom trgu. Svaki deo povorke imao je od prilike 40.000 učesnika, a sva 3 dela stigla su u određeno vreme na spomenuti trg, gde je održan svečani defile ispred predstavnika nemačke vlade i t. d. Ovoj paradi prisustvovali je i bivši španski kralj Alfonso XIII. — Svi zagrančni Nemej i njihova društva, te deputacije svršetice su bili u II povorku. Posle defilea povorka je stigla na vežbalište, gde je bio razlaz.

Javno vežbi posle podne prisustvovali je i dr. kancelar Hitler pored ogromnog mnoštva drugih reprezentanata iz Nemačke i inostranstva.

odlagati zahtevaju prilike, pred kojima ne smemo da zatvaramo oči. Ideja je, dakle, dano dovoljno, koje treba da se baci na rešetko. Neka naše župske i savezne sednice malo vremena obrate ovim mislima i neka ovo pitanje ne ispuste iz ruku, dok ga ne reše! Jer, biti ili ne biti, to je za mnogu jedinicu danas najvažniji problem. Dakle, mogućimo se sami i to hitro!

Jože Kregar, Ježica.

Računaju, da je bilo prisutnih na vežbalištu preko milijun gledalaca, koji su oduševljeno pozdravljali sakupljeno turnersko mnoštvo. Sam program otvorile su vojničke fanfare, a nakon toga nastupilo je preko 13.000 turnerica u novim vežbačkim odelima s plesnim vežbama, koje su dobro odvežbale. Sledio je let iznad vežbališta jednog turnera na avionu bez motora s veoma zanimivim produkcijama, te konačnim pristankom u sredini stadiona. Posle ove tačke bio je nastup u kojem je sudelovalo oko 200 članova akademskog turnerskog društva u bacanju koplja. I ova tačka uspeła je veoma lepo. Iza manjih nastupa mladih turnera i štafetnih trčanja sledio je nastup od preko 40.000 turnera u sasvim belom vežbačkom odelu i oko 15.000 turnerica u plavim odelima. Ovo mnoštvo pratilo je oko 5000 zastava sa saveznom zastavom na čelu. Na danu zapoved prošli su svi zastavnici kroz nagomilane turnerske redove sasvim ispred glavne tribine, gde su se poklonili uspomeni mrtvih nemačkih boraca u svetskom ratu. Posle ovog pietetnog pozdrava izvršen je nastup turnerica, koje su odvežbale svoje proste vežbe veoma dobro. Nato su članice ustupile mesto turnerima za njihove proste vežbe. Nastup za njihove proste vežbe iznosio je u širinu 180 cm a u dubinu samo 1 metar; pošto je bilo samo na ovaj način moguće smestiti ovu veliku masu vežbača na ograničenom prostoru. Turneri su vežbali tri odeljka njihovih jednostavnih vežbi dosta dobro. Svakako su osavile njihove proste vežbe na masu gledalaca lepu uspomenu naročito zbog velikog broja vežbača, kao i zbog bogate izmene slika. Na kraju vežbanja, turneri su zapevali jedan koral, a posle toga poznatu nemačku pesmu »Dojland über alles. Posle prostih vežbi sakupilo se opet sve mnoštvo turnera i turnerica na sletištu, da prisustvuju svečanom predaji hrastovih venaca pobedniku i pobednici saveza po saveznom načelniku (oberturnvartu) Selingu. Odmah iza ovog uzeo je reč pretsednik turnera, v. Camer-Osten, da u ime svih turnera pozdravi državnog kancelara Hitlera. Hitler sam održao je nakon turnerskog pozdrava svoj govor o značenju telesnog odgoja za čitavi nemački narod, naglašujući, da tvore baš turneri jezgru i srž nemačkog naroda i novog njegovog režima. U svom govoru setio se kancelar i osnivača nemačkih turnera Jana. Na svršetku svog govora srdačno je pozdravio sakupljeno turnerstvo s nemačkim pozdravom, iza čega je bila otpavana od svih prisutnih pesma o Nemačkoj.

Time je završen XV kongres nemačkih turnera.

MAKABIJADA U PRAGU

Prilikom održavanja 18 cionističkog kongresa u Pragu predio je židovski telesnouzgojni savez Makabi svoje priredbe uz saradnju makabijadskih društava iz čitavog sveta. Priredba je otvorena svečanom telovežbačkom akademijom u Smetanovoj sali Gradskog doma, a od 23 do 28 avgusta održane su utakmice među pojedinih reprezentacijama u raznim sportskim disciplinama u tenisu, boksu, hazeni, nogometu i t. d.

TELOVEŽBA U JAPANU

Japan pokazuje u posleratnim godinama upravo zavidan napredak na polju sporta i fizičkog vaspitanja, osobito među omladinom. Među najvatrenije propagatore telovežbe spada profesor Jigor Kano, koji je protivnik jednostranosti u fizičkom vaspitanju i, koji forsira svestranost. On je uveo nov japonski sistem fizičkog vaspitanja nazvan »Juido«. Interesantno je i to, da uporedno s telesnim vežbanjem propaguje on i moralni uzgoj. Profesor Jigor Kano je sada pretsednik centralnog instituta za fizičko vaspitanje u Tokiu.

10-godišnjica smrti supruge br. T. G. Masiarika. Maja ove godine navršilo se je deset godina od smrti gospode Charlie (Carl) Garigue (Gerig) Masiarik, supruge pretsednika Češkoslovačke Republike. Tom zgodom setile su se ove velike žene mnogi ne samo češkoslovački listovi, već i strani. Opširan članak o njoj doneo je i list »La Femme slave« (Slovenska žena). Velika pokojnica rođena je u Bruklínu 1850 godine, kao kćerka bogate francuske porodice, koja se je doselila u Ameriku. Njezini roditelji poslali su je nakon

studija, koje je svršila kod kuće, na glazbene studije u Lajpcigu, gde se je upozнала s Masarikom. Ona je svojim uticajem i svojom inteligencijom otvorila Masariku, onda još mladom naučniku, put u svet i tome se ima zahvaliti, što je Masarik bio poznat u Engleskoj, Francuskoj i Americi, gde je za vreme rata mogao mnogo lakše da radi na oslobođenju svoje otadžbine.

Smrt čuvenog engleskog pisca. Ovih dana umro je u svom letnikovu kod Londona poznati engleski romanopisac Anthony Hope (Antoni Hop) u 70 godini svog života. U mladim godinama bio je, nakon svršenih pravnih studija, najpre sudac, pa onda advokat, ali se kasnije posvetio potpuno literaturi, te je postao veoma čitan pisac, ne samo u Engleskoj, već i u Americi. Jedan od njegovih najvećih i najjačih romana je »Robijaš Zenda«, koji mu je otvorio put k slavi. Od njegovih romana, koji su prevedeni i na strane jezike osobito su poznati »Na službi kraljice« i »Roman bez kralja«. Njegovu popularnost potpomogla je još činjenica, da su američka filmska preduzeća mnoge njegove romane upotrebljavala za filmove.

Gradnja novog pozorišta za svečane igre u Bajroju. Vladini krugovi sadašnje Nemačke nameravaju da u Bajroju, gde je radio veliki nemački kompozitor Rihard Vagner, podignu novo pozorište, gde bi se pre svega izvodile Vagnerove opere.

100-godišnjica vožnje prvog parobroda preko Oceana. U Piktu u Severnoj Americi na dan 17 avgusta svečano je bila proslavljena 100-godišnjica

kada je tog dana otišao na put preko Oceana prvi parobrod, koji je bio sagrađen u Kebeku.

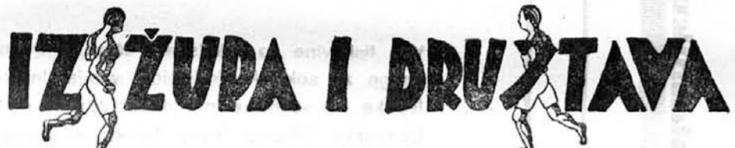
IZ UREDNIŠTVA

»Sokolsko selo«, broj 3 za mesec avgust, iziće će s narednim brojem našeg lista dne 8 o. m., a »Sokolska prosveta« dne 15 o. m.

Mnoge bratske jedinice, a i drugi, obraćaju se našem uredništvu da im posudi svoje klišeje za reprodukciju u njihovim glasilima. Znanja i ravnanja radi moramo ovim upozoriti, da klišeji našeg lista tehnički nikako nisu uporabivi za reprodukciju u listovima, koji se tiskaju na običnim tiskarskim strojevima, jer su naši klišeji rađeni za rotacijski stroj. Uredništvo može jedino da izradi i pošalje matrice svojih klišeja, iz kojih se ulevaju klišeji u punom olovu, ukoliko za to tiskara u dotičnom mestu ima tehničke mogućnosti. Matrice šalju se uz naplatu režijskih troškova izradbe.

Traži se prednjak

za osnivanje Sokolskog društva u varoštici Sopotu, sreza kosmajskog. Nameštenje može dobiti u Načelstvu sreza kao zvaničnik ili u Poreskoj upravi. Također može dobiti nameštenje prema sposobnosti i svršenju školi. Ponude slati na Dragoljuba Simića, trg., Sopot, s oznakom svršene škole, god. starosti, ženjen ili ne, ne sme imati rdavih mana.

Župa Beograd

SOK. DRUŠTVO BEOGRAD-MATICA

Letovanje i povratak članstva s mora

Naše društvo izvelo je i ove godine letovanje u Omišlju na otoku Krku sa svima svojim kategorijama. Na jednoj livadi, koju je okružavala divna šuma, uz samo more, bio je podignut logor od velikih poljskih šatora. Na sredini logora nalazio se je prazan prostor, koji je služio kao zborna mesto, gde su se izvodile i vežbe. Tu je bila postavljena i mreža za odbojku. U logoru se živelo tačno po utvrdjenim propisima i pravilima za logorovanje. U logoru je vladao red i disciplina bez koje se ne bi jedno uzorno sokolsko taborovanje moglo ni zamisliti.

Jutrom na trubni znak logorskog dežurnog vršeno je ustajanje, zatim se odlazilo na izvor radi umivanja, a iza toga sledile su vežbe. Posle završenih vežbi bio je u 8 časova doručak; kada je logor potpuno bio ureden onda se je odlazilo na kupanje, koje je trajalo do 12 časova. Iza ručka bio je do 15 časova odmor, a posle toga ponova kupanje sve do 18 časova. U 19 časova bio je zbor za čitanje naredbe i deobu pripele pošte. Kada bi bila završena večera onda bi u logoru nastalo veselje do kasno u noć. Na jednom mestu jedna grupica priča nešto veselo, druga grupa peva, jedni igraju šaha i t. d., sve dok dežurni ne bi pozvao da se ide na spavanje.

Za vreme letovanja održano je nekoliko predavanja te izleta u okolinu mesta. Naše članstvo s domaćim društvom iz Omišlja i naraštajem iz Osijska, koji se nalazio na letovanju, dalo je u Omišlju Sokolsko veče, koje je vrlo dobro uspeo; zatim je naše članstvo učestvovalo na župskoj priredbi župe Sušak-Rijeka, na otoku Rabu.

Ovih dana grupa od preko sto učesnika povratila se sa letovanja. Svi izgledaju vrlo dobro, sveži i poerneli od jakog primorskog sunca. Starešinstvo logora sačinjavali su: br. prof. Sinbad Momir i br. profesor Strahinja, kapetan Kosović Rade, Plavšić Aleksandar, Pavić Zdenko i sestra Pavić Vjera. — M.

Odlazak brata Rada Kosovića

Ovih dana premešten je za Zagreb naš član upravnog odbora br. Rade Kosović, kapetan. Premeštajem brata Kosovića naša Matica, a i sama župa Beograd mnogo gubi, jer je br. Kosović bio redak i nescišan sokolski radnik, koji je sve svoje slobodno vreme provodio na sokolskom poslu, opravljajući isti s puno volje i ljubavi, ne tražeći za to nikakva priznanja — po onoj našoj: Ni koristi ni slave!

Kada nam je br. Rade pre godine došao iz Kotora, gde je dotle neumorno radio na sokolskom polju u župi Cetinje, odmah se je našao među nama na istom poslu. Primio je dužnost statističara, i ove godine kada je naše društvo dobilo oko hiljadu novih članova, imao je pune ruke posla. Za tim je br. Rade bio sekretar odbora za gradnju sokolskog doma, gde je opet s puno ljubavi otpravljao dosta veliki posao. Odbor za gradnju doma ranije je plaćao činovnika-sekretara pa je br.

Župa Kranj

SOKOLSKO DRUŠTVO BOHINSKO BISTRICA

Dne 6. avgusta se je tuk. Sokolskemu društvu izpolnila nad 10 let negovana srčna želja. Razvilo je svoj društveni prapor, izdela od priznane tvrđke Neškudla v Ljubljani po idejnom načrtu domačega umetnika, akad. slikarja g. Valentina Hodnika. Prapor je društvo nabavilo većinom s prispjevki sokolskih bratov in sester ter prijateljev Sokolstva v obliki spominskih žeblijev. Kumstvo praporu sta iz naklonjenosti do društva in simpatije do sokolskega pokreta blagovolila prevzeti zvišena člana naše kralj. rodbine, Nj. Visočanstvi knez Pavel in kneginja Olga.

Društvena uprava si je nadela nalogo, čim slovesneje proslaviti svoje izredno slavlje. Na predvečer prireditve, dne 5. avgusta, je priredila visokima kumoma podoknico z baklado. Na vozovih in avtomobilih se je sokolska družina z ostalim občinstvom pripeljala do hotela Sv. Janez ob Boh. jezeru, kjer se je formirala veličastna povorka članov v krojih in kateri so se pridružili številni letoviščarji. Ob pestrobarnih lampijončkih, plapolanju kadečih se bakel in šviganju raket v jasno poletno noč se je veličastni sprevod napotil pred vilo visokih kumov, kjer je domači sokolski pevski zbor pod vodstvom br. Metoda Požarja prav ubrano zapel pesmi »Oj Triglav moj dom«, »Planinsko rožo« in »Slovenec, Srb, Hrvat«. Nj. Visočanstvi knez Pavel in kneginja Olga sta se pojavili na terasi pod vilo in vidno vzradošeni izrazili zahvalo za prirejeno podoknico, želeč sokolskemu pokretu čim lepših uspehov. Manifestanti so se nato navdušeno vzvikljajoč visokima kumoma zopet razšli.

Naslednji dan je bila vsa Bistrica že v zgodnjih jutranjih urah zopet na nogah. Ob 8.14 uri je odšla deputacija društva na kolodvor k sprejemu gostov. Ob 9. uri so se pričele skušnje vseh oddelkov in vojaštva I. planinskega pešpolka za popoldanski telovadni nastop. Med skušnjavami pa se je skupina Sokolov s prapori napotila na pokopališče, kjer je župni prosvetar br. Jakob Spicar ob grobu pokojnega br. Toneta Maleja s kratkim, a jednatim govorom opisal vrline tragično preminulega brata. Novoizbrani društveni praporščak br. Tomaž Godec je s primernim nagovorom položil na Malejevo gomilo krasen venec svežega planinskega cvetja, nato pa še lepe sveže šopke na grobove pokojnih starost br. Ravhakarja Franca in Mencingerja Alfonza ter idealnega Sokola-sedmošolca Mirka Budkovića, ki je pred kratkim moral v prerani grob.

Točno ob 11. uri se je pred društvenim domom ustavil avto z visokima kumoma, ki sta v spremstvu domaćih funkcionarjev in ob sviranju državne himne ter vzvikljanju številnega občinstva odšla v za nju pripravljeno in okusno okrašeno tribuno. Po primernem pozdravu na visoka kuma, došle zastopnike oblasti in br. edinic in ostalo občinstvo je br. starosta Mijo Grobotek zaprosil visoka kuma, da razvijeta prapor. Na razvit prapor sta nato Nj. Visočanstvi pripeli dragocena trakova, nakar je br. starosta izročil prapor br. praporščaku Tomažu Godecu, ki je ob tej priliki svečano objubil, da ga hoče čuvati in ponosno nositi na čelu domače br. edinic na vseh njenih pohodih. Po razvitju je godba zasvirala sokolsko koračnico, ki so ji sledili temperamentni govori bratov Branka Živkovića kot delegata SKJ, Jakoba Spicarja kot zastopnika župe Kranj ter sreskega načelnika brata dr. Vrečerja kot zastopnika bana. Br. starosta je nato predčital došle brzgojave in pismene pozdrave odličnih narodnih zastopnikov, visokorodna kuma pa sta se z mladim knezom Aleksandrom vred podpisala v lepo spominsko knjigo. Po razvitju se je vršil pred Nj. Visočanstvima mimohod vseh sokolskih oddelkov ter vojaštva I. planinskega pešpolka, ki se je razvil v impozantno povorko skozi vas. Visoka kuma sta se nato ob burnem vzvikljanju občinstva odpeljala domov.

Ob 15. uri se je ponovno ustavil pred društvenim domom dvorni avto z vsjo visokorodno rodbino Nj. Vis. kneza Pavla, ki je prišla, da prisostvuje telovadnemu nastopu. Nastopili so vsi oddelki z vajami za letošnji pokrajinski zlet v Ljubljani ter vojaštvo I. planinskega polka s puškami in palicami. Posebno pozornost visokorodnih gostov in občinstva pa je zbujala vzorna sokolska vrsta iz Ljubljane s svojimi vratolomnimi vajami na drogu. Po končanem nastopu se je visokorodna rodbina vidno zadovoljna s sokolskim delom poslovila od navzočih funkcionarjev in zastopnikov ter ob frenetičnem vzvikljanju občinstva oddrdrala s svojim avtom v svoje letno bivališče ob romantičnem Bohinjskem jezeru.

Nastopu je sledilo zabijanje spominskih žeblijev v novi društveni prapor ter podpisovanje gostov v spominsko knjigo. Razvila se je nato animirana narodna veselica na okusno prirejenem letnem telovadišču, kjer so nudili bogato založeni paviljoni gostom vsega, kar so poželeli.

6. avgust ostane vsem Bohinjcem in dragim gostom v nepozabnem in najlepšem spominu.

Župa Ljubljana

LEPI USPEHI KAMNIŠKEGA OKROŽJA

Sicer še ni v Kamniškem okrožju Sokolstvo po vseh krajih zasidrano in vemo iz najbližje prošlosti, da so se celo stara sokolska gnezda le s težavo prerila skozi ogromne zapreke v sedanjem času, ali dejstva, ki jih letos vidimo, pričajo, da je led prebit!

Svetla točka sokolskega dela je predvsem novi Sokolski dom v Mengšu. Tu je na idealnem prostoru postavljen tako lep, praktičen in soliden Dom, da tujca naravnost razvname! Prekrasni so kipi naših mož, okusno porazmešeni v parketirani, odlično svetli telovadnici, mikaven je oder, a presenetljivo lepo je pročelje, ki v enostavni simboliki izraža bistvene točke sokolske Ideje. Mengeški dom je silna pridobitev že kot tak, še bolj pa zato, ker ima to vztrajno sokolsko gnezdo v svoji sredi ljudi, ki so v najneugodnejših krajevnih prilikah, ob vrhuncu velike krize in takorekoč iz nič ustvarili ta biser sokolskih gnezd.

In skoro, da nismo letos v tem okrožju otvorili še en Sokolski dom! V prijetni podeželski vasi Radomlje je domala gotov nov Sokolski dom, ki bo otvorjen prihodnje leto. Po doščedanjem izgledu bo tudi ta prvovrsten in v ponos kraju in Sokolu, in bo tudi dokaz velike ljubezni in požrtvovalnosti za Tyrševo stvar in, kakor oni v Mengšu, bo tudi Dom v Radomljah mogočen dokument, kako sokolsko je že naše podeželje.

Tudi društva v okrožju so se v zadnjem času vsa bolj ali manj ojačala, nikjer ne vidimo mrtvila, nek čudovit član prepaja vse in sega celo v kraje, kjer doslej Sokol še ni mogel dobiti tal. Tako se je nedavno v Krašnji osnovala krepka sokolska četa, živahne so tudi v Trzinu priprave zanjo in tudi ona društva, kakor Komenda, ki so v prejšnjih razmerah prenehala z delovanjem, delujejo zdaj z veliko vneto.

SOKOLSKA ČETA V NOVIH SELIH

Dne 13. avgusta je imela četa v Novih selih svoj letni telovadni nastop. Vse okoliš je zadobil svečano lice. Ze v jutranjih urah je bilo prav veselo razpoloženje, kljub temu, da so grozili težki in temni oblaki. Ze dopolodne so se pripeljali z autobusom nekateri člani iz Kočevja.

Popoldne po eni uri je začelo prihajati na zbirališče za povorko ostalo članstvo iz Kočevja in iz Ribnice. Okoli dveh se je formirala povorka. Na čelu je stopala domača konjenica, za konjenico je sviralala godba bratskega Sokolskega društva iz Ribnice. Pozornost je zbuvala tudi kosteljska narodna noša. Za praporem je stopalo starešinstvo. Za njim pa so korakali člani, članice v krojih in ostalo članstvo — članice, naraščaj, deca in naposled civilizisti. — Lepa povorka je krenila z zbirališča skozi Banja loko v Nova sela na telovadišče. Tu je v imenu občine pozdravil navzoče brat podstarosta Anton Curl, ki je še posebej pozdravil g. sreskega načelnika Platzerja Alberta, dr. Sajovca Ivana in podstarosti iz Kočevja in Ribnice. Za njim je povzel besedo br. starosta domače čete Prešeren Dolfe. Njegov govor je bil skrbno, vsestransko in temeljito sestavljen ter bil sprejet z navdušenim odobravanjem. Godba je nato zasvirala državno himno.

Za tem se je vršil telovadni nastop. Prva je nastopila deca domače čete s posebnimi prostimi vajami, katere je sestavil in vodil br. starosta Prešeren. Nastop je bil brezhiben, discipliniran in zelo zadovoljiv. Mladim telovadcem je četa preskrbela tudi telovadno obleko. Za njimi je nastopila deca, naraščaj, naraščajnice ter članice matičnega društva Kočevje. Posebno lepo so nastopile naraščajnice in članice. Nastop članov, ki je bil sestavljen pretežno iz telovadcev domače čete, je bil prav zadovoljiv.

Orodna telovadba članov na drogu ter naraščaja na bradli in mizi je bila nepričakovano lepo izvedena.

Prav posrečena je bila na koncu tudi telovadba na drogu, ki jo je izvajala deca domače čete in jo je vodil br. načelnik Klarič Jože.

Po nastopu se je razvila animirana ljudska zabava, ki je potekla v slogu, miru in prav prijetnem razpoloženju. Vsenaokrog se je širila prijetna zavest, da je sokolska četa v Novih selih zadobila še temeljitejšo bazo za nadaljnje delo in razvoj na polju sokolske misli.

Župa Sušak - Rijeka

SOKOLSKO DRUŠTVO KASTAV

† Brat Ivan Rubeša

Naše je Sokolsko društvo opračilo dne 23 avgusta 1933 do poslednjeg i večnog počinka svoga brata Ivana Rubešu - Fila, koji je u svojoj 61 godini života dne 21 avgusta o. g. za uvek zaklopio, nakon duže bolesti, svoje umorne oči.

Uvek nacionalno svestan, bio je beskompromisan u obrani narodnih prava, pa je kao takav bio i dugogodišnji barjaktar »Istarske Vile« u Kastvu.

Od osnutka našeg sokolskog društva bio je redovan član, otac aktivnog i agilnog vežbača i bivšeg našeg pod-

načelnika Ivana, kojemu kao i njegovoj majci ovim putem izražujemo najveću sućut na prerano izgubljenom ocu i mužu, a našem vrednom članu i bratu.

Dragi brate Ivane! Kako si vredno i pošteno živio, uvek neustrašiv u obrani naših nacionalnih prava, budući uveren, da ćemo znati ceniti Tvoj čisti sokolski značaj i, da će se u našim redovima održati večna uspomena na Tvoj čisti i čelični lik. Učinio si svetu dužnost prema naciji i otadžbini, pa neka Ti bude ovime izrečena u ime sve Tvoje braće i sestara: večna slava!

SOKOLSKO DRUŠTVO OMIŠLJ

Dne 20 avgusta o. g. održalo je naše društvo drugu akademiju i to na mesnom trgu. Akademija je započela u 9 sati navečer.

Već mnogo ranije počelo je nadolaziti na trg domaće stanovništvo i kupališni gosti, koji se nalaze u Omišlju. Kao prva točka programa bio je pozdravni govor br. Nika Turata, zamjenika starešine, koji je u zbijenom, ali sočnom govoru izložio ciljeve i zadaću našeg Sokolstva. Njegov je govor bio više puta prekidan odobravanjem. Naročitu pozornost pobudile su postrojene kategorije sviju vežbača i vežbačica, koji su u stavu »mirno« pozorno pratili govor svoga potstaroste.

Iza govora br. Turata predala je naraštajka s. Pindulić lepu kitu sveća s. M. Engelman uz nekoliko prigodnih reči zahvalnosti, a nato su stupili na vežbalište muška deca, njih 24, koji su izveli proste vežbe sa živom slikom oslobođenja i sastavom slova A, što je izazvalo buru poklika Nj. Vel. Kralju i Jugoslaviji. Nato su nastupila ženska deca, njih 30 na broju, sa svojim prostim vežbama s venčanicama uz pevanje pesme »Mara devojka tri venca plela...« i izvođenjem slova M, na što je nastao urnebes poklika Nj. Vel. Kraljici. Iza ženske dece odvežbali su muški članovi (6) proste vežbe za I pokrajinski slet u Ljubljani. Naročitu živost izazvala su muška deca sa svojim igrama. Njih 24 porazdeljeni u 4 grupice po 6 izvodili su: trčanje, natezanje užeta, preskoke i provlačenje kroz lestve. Ova točka bila je izvedena odlično i ostavila je naročit utisak na sve gledaoce, a naročito na roditelje naše sok. dece. Iza dece stupili su pred publiku naraštajke, njih 14 na broju, da odvežbaju svoje ritmičke vežbe prema skladbi »Popuhnul je tihi vetar...«. Izvedba ove vežbe, iako je bila vrlo teška i komplikovana, na visini je i vredna svake pohvale. Iza njih nastupili su muški članovi sa svojim prostim vežbama. Nastupilo ih je 12. Vežbe vrlo efektne, odrezane. Sastav brata I. Turata, učitelja.

Sve vežbe izvedene su vrlo dobro i na opšte zadovoljstvo kako Sokola tako i ogromnog mnoštva naroda, koji je prisustvovao ovoj uspejoj akademiji. Materijalni uspeh zadovoljiva.

Naše društvo radi vrlo intenzivno za vreme školskih praznika. U zimi ono miruje i spava »san pravdednika«. Pripadnici društva, dođuše, pokazuju živ interes za Sokolstvo, ali vodstvo trebalo bi da posveti svome društvu više brige, volje i ljubavi, a i samopregora. Bez rada nema napretka, bez žrtava nema uspeha! Za ovako živ rad našega društva za vreme leta treba izreći zahvalu u prvom redu sestrama Engelman iz Ljubljane i br. Ivanu Turatu, učitelju u Subotici, inače Omišljaninu. Uz njih vrlo je agilan i požrtvovan br. N. Kocijan, učit. kandidat. Oni ne žale ni truda ni vremena samo da koriste općoj sokolskoj stvari u našem mestu. Treba znati da oni dodu u Omišlj zbog odmora, a ne zbog uvežbavanja sokolskih pripadnika. Oni, međutim, umesto da se odmaraju sve svoje sile i sve svoje znanje posvećuju našem Sokolskom društvu. Ovakvim sokolskim radnicima, koji rade »ni za korist ni za slavu«, najveća je nagrada — uspeh njihova rada.

Župa Šibenik - Zadar

SOKOLSKO DRUŠTVO KISTANJE

Sokolsko društvo Kistanje sa svojim područnim seoskim četama: Kistanje Selo, Ivošević, Ervenik i Devrske, priredilo je ove godine uobičajenu Preobražensku svečanost.

Još u petak jutro Kistanje je osvanulo iskičeno zastavama i sagovima, očekujući po prvi put dolazak svoga episkopa g. dra. Đorđevića, koji je stigao oko 9 sati, dočekan pred mesnom crkvom od pretседника opštine, pretstavnika Sokola i naroda. — Dok je g. episkop razgledao crkvu zvonila su zvona obiju mesnih crkava rimokatoličke i srpsko-pravoslavne, a posle kraćeg razgovora, g. episkop je proleđio za Manastir Krku.

U subotu, na dan Preobraženja 19 avgusta, još zorom je otpočelo pridolaženje naroda, a nešto kasnije stigle su i naše hvalne vredne seoske čete sa svojim zastavama.

U 7 sati stigla je i vojna muzika 54 p. puka iz Knina, a nešto kasnije i izaslanici bratske Sok. župe iz Šibenika. U 9 i 30 sati u red mesta postrojene su bile čete matičnog društva, a u 10 sati pojavio se je banški automobil u kome je bio g. ban s narodnim poslanikom g. Urukalom u pratnji op-

ROSIJA - FONSIER • DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE • BEOGRAD

stinskog pretседnika Jankovića, starešine društva Budimira, sreskog načelnika Timotijevića i još mnogih odličnika. — Nastalo je neopisivo veselje, oduševljenje popraćeno s bezbrojnim poklicima Nj. Vel. Kralju, Prestolonasledniku Petru, dru. J. Jablanoviću, banu Primorske banovine i t. d.

U 11 sati formirala se je povorka na sokolskom vežbalištu od preko 600 Sokola i Sokolice, u kojoj su učestvovali na čelu sa zastavama ban, narodni poslanik Urukalo, izaslanik župe, načelnik sresa g. Timotijević, pukovnik g. Kopečelić s brojnim oficirima iz Knina, jugoslavenski konzul iz Zadra g. Sokolović i mnoge druge ličnosti predvođeni glazbom 54 p. puka.

Pošto je povorka obišla varoš, zastavila se je na trgu pred crkvom gde je brat starešina M. Budimir pozdravio Sokole, Sokolice i goste, obračunajući naročitu pažnju gosp. banu, koji je svojim prisustvom počastio i uveličao ovu priredbu. — Potom je brat župski izaslanik Triva održao lepi govor Sokolima hvaleći agilnost, napredak i uspeh kistanjskog Sokola. Posle toga govorio je ban, da u nekoliko svojih patriotskih reči raspali duhove Sokola i Sokolice i naroda.

Po svršetku jutarnje svečanosti visoki su gosti otišli u Manastir Krku na ručak, gde je bio i gosp. episkop. Tu su se za vreme i posle ručka održali mnogi patriotski govori i zdravice.

U 3 i po sata po podne, stigli su iz Manastira svi gosti s g. episkopom, koji je u mesnoj crkvi održao propoved narodu, a u 4 sata došli na divno uređeno sletišće, gde ih je pozdravio član seoske čete brat J. Martić.

Posle 4 sata održana je javna vežba, u prisustvu svih gostiju i za naše malo mesto ogromne mase naroda od preko 1500 duša. — Izvedene sokolske vežbe uspele su odlično i iznad svakog očekivanja.

Nakon svršene vežbe, ponovno je govorio naš g. ban osvrćući se najviše u svom govoru na Sokolstvo, domovinu, o ljubavi, da su mnoga srca usplamtela, a mnoge su oči od razdraganošći bile orošene.

U 6 sati g. ban, presvešteni episkop, poslanik g. Urukalo, sreski načelnik i drugi odličnici napustili su sletišće i otputovali otpraćeni i pozdravljeni urnebesnim klicanjem Sokola i naroda.

U 8 sati počela je zabava s koncertom vojne muzike.

Župa Tuzla

PREDNJAČKI TEČAJ I OKRUGA

U našoj se župi istom ove godine počelo ozbiljno raditi po okruzima, iako postojanje ovih datira još od 1925 godine. Do sada se nije moglo ostvariti da okruzi rade samostalno, nego su postojali samo na papiru. Razlozi su najviše u tome, što nije bilo dovoljno spremnih prednjaka, koji bi mogli preuzeti na sebe i tu dužnost pored

one, koju vrše u svojim društvima. Ovde se najbolje vidi rezultat naporog rada na održavanju župskih i saveznih prednjačkih tečajeva, jer dosada ni jedan savezni tečaj nije bio, a da iz naše župe na njem nije bio lep broj tečajnika. Tako isto i župski tečajevi, koji su dosada bili održavani svake godine posećeni su bili razmerno broju društava lepim brojem tečajnika. Ali još smo daleko od onog broja prednjaka i prednjačkih pomoćnika, koji je potreban društvima naše župe.

Od marta meseca o. g. se stvarno i ozbiljno počelo raditi u svim okruzima naše župe. I u I okrugu je odmah počeo življi rad o čemu je već bilo pisano u Sok. glasniku.

Sada je održan i I prednjački tečaj ovog okruga u Lukavcu od 9 do 18 jula o. g., koji je trajao 10 dana (100 časova) na kom je bilo 14 tečajnika (-ca) iz četiri društva i to: Tuzla 3 člana i 2 članice, Gračanica 2 člana i 2 članice, Lukavac 2 člana i 1 članica i Bukinje 2 člana. Društvo Kreka nije, nažalost, nikog poslalo.

Raspored tečaja, koji je izradilo načelnništvo župe bio je sastavljen ovako: Sokolski sustav i metodika 2 časa, strojeve vežba 8 časova, proste vežbe 25 časova, vežbe na spravama 9 časova, laka atletika 6 časova, ideologija 6 časova, istorija 5 časova, organizacija 5 časova, zdravstvo 5 časova, vežbači časovi 10, sastavljanje vežbačkih časova 4 časa, statistika 4 časa i igre 8 časova, a nastavnici su bili sledeća braća: ing. Kovačević, Tufekčić, Stanković, Stuhli, Janković A., Milišić, dr. Jurinac i s. Smeh.

Uspeh tečaja bio je zadovoljavajući pogotovo, kada su svi tečajnici osim jedne sestre bili početnici. Disciplinabilna bila je upravo uzorna, ophođenju među tečajcima bilo je bratsko.

Za besplatan stan pobrinulo se je bratsko društvo Lukavac i organizovalo dobru i jeftinu hranu u gostionici. Uprava župe je svako društvo pomogla s potporom za po dva tečajnika i snosilo je troškove nastave.

Na II prednjački tečaj nadam se, da će sva bratska društva poslati u tečaj svoje članove i članice, jer bez dobrih i savesnih prednjaka i sokolskih radnika nema ni onog pravog sokolskog rada u društvima.

Okružni načelnik.

Župa Varaždin

SOKOLSKO DRUŠTVO LEPOGLAVA

Sokolska slava u Lepoglavi

Sokolsko društva Lepoglava, osnovano pre četiri godine, priredilo je 20 avgusta o. g. javnu vežbu, koja je bila spojena s dva značajna događaja: razvitkom društvenog barjaka i proslavom 30 godišnjice sokolskog rada brata dra Otona Šantla, i zamenika župskog starešine, te starešine i načelnika lepoglavskog društva.

Čitavo mesto bilo je iskičeno zastavama. Posle podne stigao je iz Varaždina voz sa Sokolima iz Varaždina, Sv. Ilije, Vidovca i Ivanca te izaslantvom župe, koji je dočekan na lepoglavskoj stanici od domaćeg društva i čete Bednja. Velika povorka, predvođena glazbom i brojnim sokolskim barjacima, burno pozdravljena, stigla je na vrlo lepo uređeno i iskičeno letnje vežbalište, kamo su medu stigli i Sokoli iz Zlatara, Krapine, Maruševca i Ludbrega. Oko 4 sata sakupio se je na velikoj tribini veliki broj predstavnika vlasti i Sokolstva zajedno s kumom barjaka, bratom Pavlom Maticom, ministrom šuma i ruda, koji je župnik i starešina čete Bednja. Kad je veliki broj Sokola svih kategorija dostupao na vežbalište održao je govor brat dr. Šantel pozdravivši sve prisutne. Kod spomena Nj. Vel. Kralja i Nj. Vis. Prestolonaslednika prolamalo se oduševljenje, te je otvarena državna himna. Kad je pozvao brata Maticu da razvije barjak rekao je potonji da se pred zastavom, koju razvija plaše svi naši neprijatelji, jer se oko sokolskih barjaka sakupljaju najbolji Jugoslaveni, koji će uvek znati ispuniti svoje dužnosti spram Kralja i Otadžbine. Spomenuo je, kako su se Sokoli tog dana sakupili i zato da iskažu poštovanje 30-godišnjici rada brata Šantla, koji je zbog Sokolstva pretrpio mnoga zla. Brat Matica predao je bratu Šantlu u ime Sokolske čete Bednja prekrasnu statuu.

Sledila su daljna čestitanja i brata Stanišića u ime domaćeg društva, te po jednog vežbača, naraštajca i jedne devojčice. Potstarešina varaždinskog društva brat dr. Milčetić predao je svečaru lovor-venac s narodnom vrpcom u ime društva, u kome je brat počeo sokolskim radom.

Lep i pun osećaja govor održao je starešina varaždinske župe, brat Mladen Belčić. Njegov govor, u kome je spomenuo, da će Sokoli pod tim barjakom još borbenije polaziti u narod i propagirati misli neumrlog Tirša, u par je navrata prekidano odobravanjem. U ime župe predao je bratu Šantlu u divnim korikama, izgrađenim iz kože i srebra, poslednji broj »Župskog vesnika« u kome je svečarev životopis.

Kad je dovršeno razviće i čestitanje, otpočela je javna vežba, na kojoj su nastupili i naraštaj iz Ivanca u odlično izvedenim vežbama s puškama, sve kategorije društva Lepoglava u uspehoj sceni sastavljenoj od br. Šantla, članovi i članice u ljubljanskim vežbama, nekoliko vrsta na spravama, a posebno varaždinska vrsta na preči, koja je ubrala mnogo odobravanja. Vežbu je završilo natecanje u vučenju užeta, u čemu je pobedila četa Sv. Ilija, te trčanje sa zaprekama.

Nakon javne vežbe održana je zabava, koju je posetio veliki broj naroda.

Ova lepa sokolska svečanost bila je imponantna manifestacija Hrvatskog Zagorja i vidljiv dokaz kako je jugoslovensko Sokolstvo prokročilo put u naša sela.

Župa Vel. Bečkerek

SOKOLSKA ČETA KALUDEREOVO

Malo i siromašno selo Kaludерово priredilo je pre neki dan veliku sokolsku svečanost prilikom osnivanja svoje sokolske čete.

To je bila divna manifestacija sokolske snage, kojom je prikazano šta može da uradi jedno malo i siromašno selo kada je samo složno i nacionalno svesno.

Iako selo Kaludерово broji nešto oko stotinu domova vežbalo je toga dana pedeset njegovih Sokola i Sokolice pokazavši silnu volju i sjajan uspeh.

Može se reći, da je u ovoj svečanosti učestvovalo celo Kaludерово bez obzira na pol i godine starosti.

Na ovoj svečanosti sudelovalo je i Sokolsko društvo Bela Crkva s jedinom grupom vežbača, s muzikom i jednim delom uprave na čelu sa svojim starešinom, bratom Tomom Irovičem, direktorom gim. u penziji. — Goste je na ulazu u selo sačekalo skoro celo selo sa Sokolskom četom gde je organizovana zajednička povorka kroz selo do kaludеровачке osnovne škole.

Svečanost je izvedena ovim redom: 1) Otvaranje svečane sednice i predavanje učitelja, brata Mike Jankovića 2) Sokolskom sistemu fizičkog vaspit-

tanja. 2) Govor starešine Sok. društva Bela Crkva, brata Irovića o zadatku Sokolske čete. 3) Biranje uprave Sokolske čete. 4) Rešavanje o pitanju upisnine i članarine. 5) Pitanja, predlozi i zatvaranje sednice. 6) U 16 i po časova povorka kroz selo. 7) U 17 časova javna vežba Sokola na vežbalištu: a) Proste vežbe članova Sokolske čete Kaludерово; b) proste vežbe članova Sok. društva Bela Crkva; c) proste vežbe naraštajki Sok. čete Kaludерово; d) vežbe na vratilu članova Sok. čete Kaludерово; e) vežbe na spravama članova Sok. društva Bela Crkva; f) natečaj u bacanju kugle; g) vučenje konopca. 8) Narodno veselje. 9) U 8 i po časova uveče zabava s igrankom uz izvođenje jedne šaljive pozorišne igre.

Uspeh je bio sjajan i u moralnom i u materijalnom pogledu; za vreme svečanosti burno se klicalo Nj. Vel. Kralju i Jugoslaviji.

U upravu Sokolske čete izabrani su: Za starešinu brat Mika Janković, učitelj; za zamenika starešine brat Aleksandar Maslej, preglednik finansijske kontrole; za načelnika brat Sima Todirović, student; za načelnicu sestra Zagorka Potočan; za tajnika brat Vlada Mitrović, a za blagajnika brat Dija Mitrović. Za članove uprave izabrani su braća: Roman Stanislav i Stefanović Živa, a za revizore braća: Ginda Cveja i Konstantinović Dobra.

Oglašuje u »Sokolskom glasniku«

Vse tiskovine za sokolska društva, potrebne knjige za sokolske knjižnice, vabila, letake, lepake za sokolske prireditve Vam izdela Učiteljska tiskarna. Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige, časopise, revije, vizitke, bloke, račune, jedilne liste, posmrtnice in mladinske liste. Ilustrira knjige v eno- in večbarvnem tisku. / Lastna tvornica šolskih zvezkov. Knjigovoznica. Oddelek za učila z veliko zalogo slik naših velmož

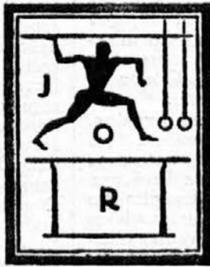
KNJIGARNA V LJUBLJANI PODRUŽNICA V MARIBORU
Tyrševa ulica št. 44

UČITELJSKA TISKARNA

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA 6

»Spomen - kline«
Eksere
za osvećenje sokolske zastave
najbolje i jeftino izrađuje
MIRKO SMAT, graver
Beograd, Terazije 1
388-84

Vsem bratskim sokolskim edinicam!

Z ozirom na splašno gospodarsko stanje in dejstvo, da omogočimo vsem bratskim edinicam nabavo potrebnega teledavnega orodja ponovno znižujemo cene za 20%.

Pri plaćilu zaključne vsote takoj z naročilom nudimo že posebej franko omot in pri naročilu preko Din 1.000— postavna Vaša železniška postaja.

Bratske sokolske edinice prosimo, da tudi nadalje zaupate v solidnost domaćih izdelkov, ter Vam zagotavljamo, da se bodo vedno potrudili postreči Vas z najbolj popolnimi proizvodi.

Tudi nadalje Vam hočemo zvesto služiti ter prosimo, da se ob potrebi obrnete na naš naslov z vsemi Vašimi željami, da Vam moremo staviti svoje ponudbe in pogoje, ki bodo Vašim zahtevam najbolje ustrezali.

Nadejamo se, da nas ne zapustite tudi v sedanjih hudih časih, polnih brezposelnosti, zato se obračamo do Vas z geslom: »Svoji k svojim!«

Zdravo!

TVORNICA TELOVADNEGA ORODJA J. ORAŽEM - RIBNICA
NA DOLENJSKEM • DRAVSKA BANOVA

KLIJEJE
vseh vrst fotografijah
all risbah
večvrstnih
najboljše
KIJARNA ST-DEU
LJUBLJANA-BALMATHOVAŠ
386-34

Širite Sokolski glasnik
»Soko«
»Sokolici«
»Našu radost«

PRVA JUGOSLOVENSKA INDUSTRIJA ŠPORTSKIH POTREPŠTINA
M. DRUCKER Zagreb, Ilica 39
Beograd, Pasaž Akademije Nauka
Vlastiti proizvod lake: tletskih sprava. lopte za odbojku, medicinka, košarka, lopte za bacanje itd.
ZAHTJEVAJTE BESPLATNE CJENIKE!

Širite sokolsku štampu!
Svako sokolsko društvo, svaki član i svaka članica treba da nabavi

Sokolsku knjižnicu

I. sveska:	E. Gangl: O sokolski ideji.
II. "	Ing. Lado Bevc: Sokolsko prosvetno delo.
III. "	Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.
IV. "	Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražen.
V. "	Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla.
VI. "	Jan Pelikan: Dr. Miroslav Tyrš.
VII. "	Jan Křen: Cilj sokolskih teženj.
VIII. "	E. Gangl: Tyršev Sokolstvo. (Sloven. tekst).
VIII. a "	Isto. (Srpsko-hrvatski tekst.)
IX. "	Dr. Niko Mrvoš: Pogledi i misli dr. Miroslava Tyrša.

Svaka sveska stoji 3 Din

PUTEVI I CILJEVI

U tvrdom povezu 8 Din

Franjo Mačus: ODBOJKA (VOLLEY BALL)

U kartonu 12 Din

Franjo Malin: Praktički udžbenik češkog jezika.

U kartonu 15 Din

Dr. Viktor Novak: SVESLOVENSKA MISAO

U kartonu 9 Din

Miroslav Ambrožič: METODIKA SOKOLSKE VZGOJE

U tvrdom povezu 36 Din

Franjo Malin: ČEHOSLOVACI I ČEHOSLOVAČKA

U kartonu 15 Din

Jugoslovenska Sokolska Matica

Ljubljana, Narodni dom

384-34

Telefon 25-43 / Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831